

Tisk a informace

Tribunál Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 16/21
V Lucemburku dne 17. února 2021

Rozsudek ve věci T-238/20
Ryanair DAC v. Komise

Režim úvěrových záruk, který Švédsko zavedlo na podporu leteckých společností, které jsou držitelé švédské provozní licence, v souvislosti s pandemií Covid-19 a který má napravit vážnou poruchu v hospodářství tohoto členského státu, je v souladu s unijním právem

V případě dotčeného režimu se má za to, že byl přijat v zájmu Unie

V dubnu 2020 Švédsko oznámilo Evropské komisi opatření podpory ve formě režimu úvěrových záruk na podporu leteckých společností, které jsou držitelé švédské provozní licence¹, v souvislosti s pandemií Covid-19 (dále jen „režim úvěrových záruk“). Tento režim se konkrétně vztahuje na letecké společnosti, které jsou k 1. lednu 2020 držitelé licence k provozování obchodních činností v oblasti letectví, s výjimkou leteckých společností, které uskutečňují neplánované lety. Maximální výše úvěrů zaručených na základě tohoto režimu činí 5 miliard švédských korun (SEK) a záruka musí být poskytnuta do 31. prosince 2020 na dobu maximálně šesti let.

Komise měla za to, že oznámený režim představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a posoudila jej ve světle svého sdělení ze dne 19. března 2020, nadepsaného „Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19“². Rozhodnutím ze dne 11. dubna 2020³ Komise prohlásila oznámený režim za slučitelný s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU. Podle tohoto ustanovení mohou být podpory, které mají napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu, považovány za slučitelné s vnitřním trhem.

Letecká společnost Ryanair podala žalobu znějící na zrušení tohoto rozhodnutí, kterou však desátý rozšířený senát Tribunálu Evropské unie zamítl. V této souvislosti uvedený senát poprvé zkoumal legalitu režimu státní podpory přijatého v reakci na dopady pandemie Covid-19 z hlediska čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU⁴. Tribunál mimo jiné upřesnil vzájemný vztah mezi pravidly týkajícími se státních podpor a jednak zásadou zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti, která je zakotvena v čl. 18 odst. 1 SFEU, a jednak zásadou volného pohybu služeb.

Závěry Tribunálu

Tribunál zaprvé provedl přezkum rozhodnutí Komise z hlediska čl. 18 odst. 1 SFEU, který zakazuje jakoukoli diskriminaci na základě státní příslušnosti v rámci použití Smluv, aniž jsou dotčena jejich zvláštní ustanovení. Vzhledem k tomu, že čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU podle Tribunálu patří mezi tato zvláštní ustanovení, Tribunál zkoumal, zda režim úvěrových záruk může být na základě tohoto ustanovení prohlášen za slučitelný s vnitřním trhem.

¹ Licence vydaná na základě článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (Úř. věst. 2008, L 293, s. 3).

² Úř. věst. 2020, C 91 I, s. 1, ve znění sdělení Komise „Změna dočasného rámce pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19“ (Úř. věst. 2020, C 112 I, s. 1).

³ Rozhodnutí Komise C(2020) 2366 final ze dne 11. dubna 2020 o státní podpoře SA.56812 (2020/N) – Švédsko – COVID-19: režim úvěrových záruk ve prospěch leteckých společností.

⁴ Tribunál v rozsudku ze dne 17. února 2021, Ryanair v. Komise (T-259/20), zkoumal legalitu režimu státní podpory přijatého Francií v reakci na dopady pandemie Covid-19 na francouzský trh letecké dopravy z hlediska čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

Tribunál v tomto ohledu potvrdil, že cíl režimu úvěrových záruk splňuje podmínky stanovené v čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, jelikož **má skutečně napravit vážnou poruchu ve švédském hospodářství způsobenou pandemií Covid-19, konkrétně zásadní negativní dopady této pandemie na odvětví letecké dopravy ve Švédsku**, a tudíž na letecké služby na území tohoto členského státu.

Tribunál dále konstatoval, že omezení režimu úvěrových záruk na letecké společnosti, které jsou držiteli švédské licence, **je vhodné k dosažení cíle nápravy vážné poruchy v hospodářství Švédska**. Tribunál v tomto ohledu zdůraznil, že podle nařízení č. 1008/2008 se držení švédské licence fakticky vyznačuje tím, že letecké společnosti mají hlavní místo obchodní činnosti na švédském území a podléhají finančnímu dohledu a dohledu nad dobrou pověstí ze strany švédských orgánů. Podle Tribunálu ustanovení uvedeného nařízení stanoví vzájemné povinnosti mezi leteckými společnostmi, které jsou držiteli švédské licence, a švédskými orgány, a tedy zvláštní a stabilní vztah mezi nimi, který adekvátním způsobem splňuje podmínky stanovené v čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU.

Pokud jde o přiměřenost režimu úvěrových záruk, Tribunál mimo jiné zdůraznil, že letecké společnosti způsobilé pro režim podpory přispívají majoritně k pravidelné obsluze Švédska, pokud jde o přepravu nákladu i cestujících, což odpovídá cíli zajištění konektivity Švédska. Rozšíření uvedeného režimu podpory na společnosti, které nemají sídlo ve Švédsku, by naproti tomu neumožnilo dosáhnout tohoto cíle.

Při zohlednění rozmanitosti dotčených situací Tribunál navíc potvrdil, že Komise se nedopustila nesprávného posouzení, když měla za to, že **dotčený režim podpory nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle** stanoveného švédskými orgány, který se stal klíčovým, jelikož tento stát na konci března 2020 konstatoval propad letecké dopravy cestujících na třech hlavních švédských letištích přibližně o 93 %.

S ohledem na tato konstatování Tribunál potvrdil, že cíl režimu úvěrových záruk splňuje požadavky pro výjimku stanovenou v čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU a že podmínky poskytnutí této podpory nepřekračují meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné. Uvedený režim tudíž nepředstavuje ani diskriminaci zakázanou na základě čl. 18 prvního pododstavce SFEU.

Zadruhé Tribunál zkoumal rozhodnutí Komise z hlediska volného pohybu služeb uvedeného v článku 56 SFEU. Tribunál v tomto ohledu připomněl, že tato základní svoboda se jako taková nevztahuje na oblast dopravy, která podléhá zvláštnímu právnímu režimu, pod nějž spadá citované nařízení, které stanoví společná pravidla pro provozování leteckých služeb ve Společenství. Cílem tohoto nařízení je přitom právě vymezit podmínky pro uplatnění zásady volného pohybu služeb v odvětví letecké dopravy. Společnost Ryanair se nicméně nedovolávala žádného porušení uvedeného nařízení.

Zatřetí Tribunál zamítl žalobní důvod, podle kterého Komise porušila povinnost poměřit prospěšné účinky podpory a její negativní účinky na podmínky obchodu a na zachování nenarušené hospodářské soutěže. Tribunál v tomto ohledu uvedl, že takové poměření není požadováno v čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, **jelikož se má za to, že taková opatření podpory přijatá k nápravě vážné poruchy v hospodářství některého členského státu, jako je dotčený režim úvěrových záruk, jsou proto přijata v zájmu Unie, pokud jsou nezbytná, vhodná a přiměřená**.

Tribunál nakonec jako neopodstatněný zamítl žalobní důvod, který vychází z údajného porušení povinnosti uvést odůvodnění, a konstatoval, že není nutné zkoumat opodstatněnost žalobního důvodu vycházejícího z porušení procesních práv odvozených z čl. 108 odst. 2 SFEU.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost

k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který Tribunál nezavazuje.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106